

Tomasz Tamborski

Powiat jako kreator aktywności przedsiębiorców w regionie

Ekonomiczne Problemy Usług nr 97, 199-215

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tomasz Tamborski

Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

POWIAT JAKO KREATOR AKTYWNOŚCI PRZEDSIĘBIORCÓW W REGIONIE

Wprowadzenie

Jednostka samorządu terytorialnego, jaką jest powiat, dysponuje wieloma narzędziami, które bezpośrednio lub pośrednio mogą wpływać na aktywność przedsiębiorstw i rozwój całej przedsiębiorczości w regionie. Samorząd powiatowy za pośrednictwem urzędów pracy może w dużym stopniu determinować intensyfikację przedsiębiorczości na obszarach swojego działania przez wspieranie podmiotów już funkcjonujących bądź tych, które dopiero zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą. Instrumenty rynku pracy, o których mowa w Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy, z powodzeniem mogą znaleźć zastosowanie zarówno do dużych, średnich, jak i mikroprzedsiębiorstw. Mimo że głównym zadaniem urzędów pracy jest przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja osób bezrobotnych na obszarach swojego działania, to oprócz bezpośredniego wsparcia podmiotów gospodarczych skutecznie aktywizują osoby bezrobotne, co pośrednio umożliwia przedsiębiorcom skorzystanie z potencjału osób zarejestrowanych w urzędach.

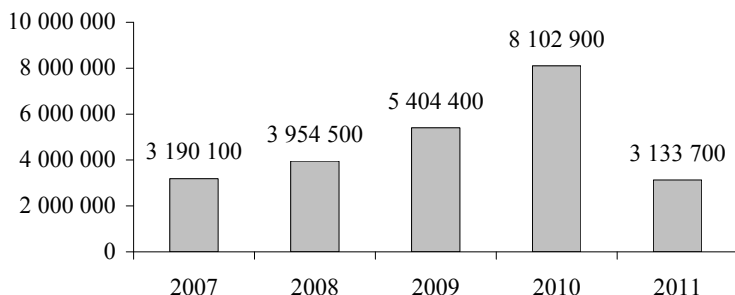
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, doposażenie podmiotów już funkcjonujących, szkolenia i staże to tylko niektóre instrumenty aktywnego wspierania społeczności lokalnej. Oczywiście, warunkiem optymalizacji efektów jest racjonalne gospodarowanie dostępnymi środkami, co wiąże się ze szczegółową weryfikacją podmiotów ubiegających się o pozyskanie środków, których dysponentem jest starosta.

Na przykładzie powiatu kołobrzeskiego i danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu w artykule przedstawiono formy wsparcia przedsiębiorców. Dane statystyczne obejmują lata 2007–2011. Na tej podstawie określono, które z zastosowanych narzędzi charakteryzują się największą efektywnością i zainteresowaniem potencjalnych odbiorców, a co za tym idzie, najbardziej przyczyniają się do ograniczenia wzrostu bezrobocia i wsparcia przedsiębiorców w regionie. W podsumowaniu rozważań podjęto próbę odpowiedzi na pytanie, które z przedstawionych form pomocy przedsiębiorcom powinny być w przyszłości zastosowane przez powiat i Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu.

Głównym narzędziem pobudzania aktywności przedsiębiorców, posiadanym przez powiat i wykorzystywanym przez urząd pracy, jest wspieranie przedsiębiorców przez realizację programów dotyczących lokalnego rynku pracy.

1. Realizacja programów na rzecz lokalnego rynku pracy

Samorząd powiatowy za pośrednictwem urzędu pracy oddziałuje na lokalny rynek zatrudnienia przez realizację określonych programów. W latach 2007–2011 powiat kołobrzeski na realizację zadań promujących zatrudnienie, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizację zawodową osób bezrobotnych otrzymał kwotę 23 785 600 zł, z czego w ostatnim 2011 roku – 3 133 700 zł, w tym 1 078 200 zł na realizację projektu „Wygr@jmy przyszłość” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Na wykresie 1 przedstawiono wysokość środków

Wykres 1. Środki przyznane na aktywizację zawodową w latach 2007–2011 (zł)

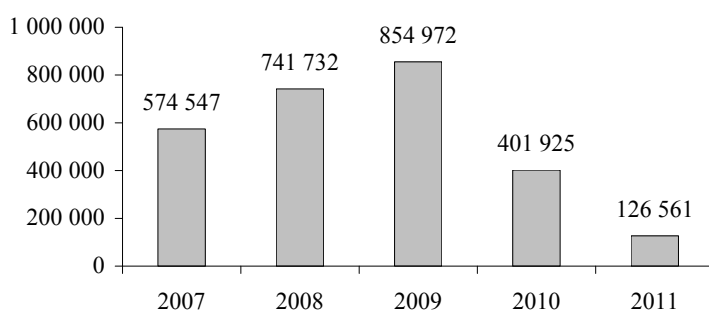
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

na realizację zadań z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w powiecie kołobrzeskim w latach 2007–2011. Wynika z niego, że największymi środkami powiat dysponował w latach 2009 i w 2010, a najmniejszymi w 2011 roku. Ciekawy jest fakt, że pomimo znacznego ograniczenia pieniędzy w ostatnim roku, wielkość bezrobocia w powiecie kołobrzeskim wynosiła 12,5% na koniec 2010 roku, a 11,9% na koniec 2011 roku. Stopa bezrobocia w województwie wynosiła odpowiednio 17,8% oraz 17,5%.

2. Szkolenia osób bezrobotnych

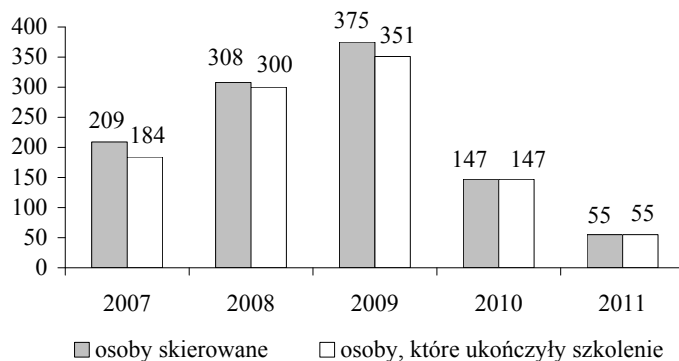
Urząd Pracy w Kołobrzegu inicjuje i organizuje szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Mają one na celu zwiększenie szans klientów urzędów pracy na znalezienie i utrzymanie zatrudnienia. Szkolenia mogą mieć charakter indywidualny lub grupowy. Rodzaj szkoleń, z których korzystały osoby bezrobotne z powiatu kołobrzeskiego w latach 2007–2011, był bardzo zróżnicowany.

W roku 2011 zaobserwowano drastyczny spadek środków przeznaczonych na szkolenia w porównaniu z 2010 rokiem, co przedstawiono na wykresie 2. Wraz z tym zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych mogących skorzystać z tej formy wsparcia, co zilustrowano na wykresie 3.

Wykres 2. Środki przeznaczone na szkolenia (zł)

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

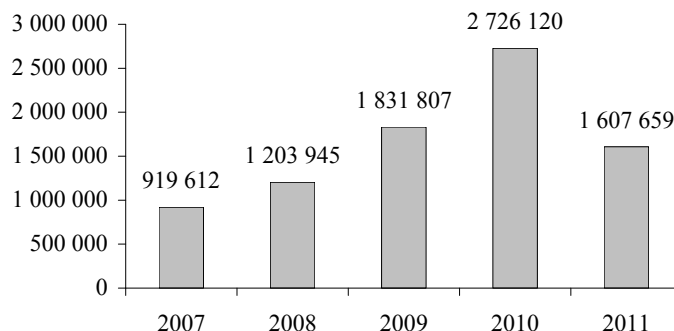

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych skierowanych na szkolenie oraz tych, które ukończyły szkolenie

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

3. Staże

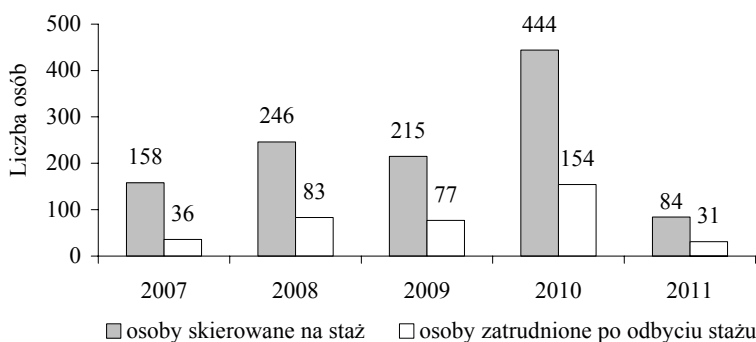
Dla osoby bezrobotnej staż oznacza nabywanie umiejętności praktycznych pod nadzorem opiekuna, niezbędnych do wykonywania zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż jest oparty na umowie zawartej przez starostę za pośrednictwem urzędu pracy z pracodawcą według programu dołączonego do złożonego wniosku, określającego nazwę zawodu, zakres zadań, rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji i ewentualnie sposób potwierdzenia ich nabycia.

Wykres 4. Środki przeznaczone na staże (zł)

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

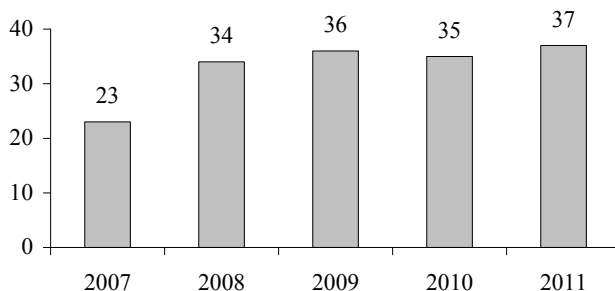
W roku 2011 w porównaniu z 2010 rokiem nastąpił drastyczny spadek środków przeznaczonych na staże, co przedstawiono na wykresie 4. Powodem było otrzymanie przez samorząd powiatowy mniejszej kwoty z Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. W konsekwencji od 2011 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu wysyła na staże mniej osób, co zilustrowano na wykresie 5.

Wykres 5. Osoby kierowane na staż/zatrudnione

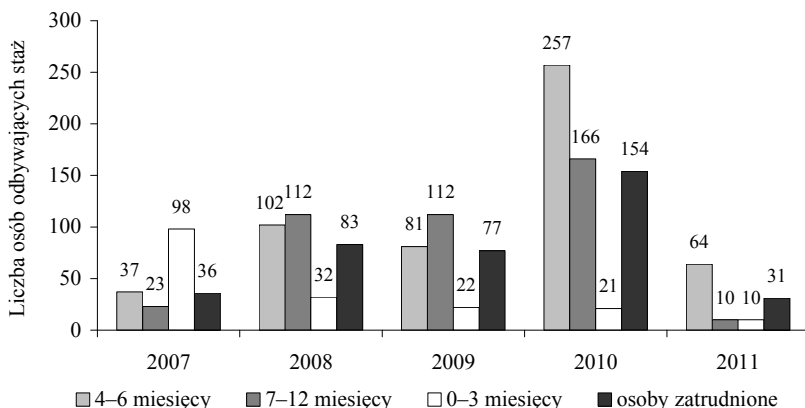
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Celem stażu jest nabycie praktycznych umiejętności, które mogą być przydatne na rynku pracy, a tym samym umożliwiają uzyskanie zatrudnienia. Często używane określenie efektywność stażu sprowadza się zatem do ustalenia, czy po jego zakończeniu dana osoba uzyskała zatrudnienie. Na wykresie 6 przedstawiono efektywność stażów zorganizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu w latach 2007–2011. Z jego analizy wynika, że począwszy od 2008 roku efektywność stażów kształtowała się na podobnym poziomie – od 34% do 37%. Przyczyny tego stanu mogą być różne i leżeć zarówno po stronie stażysty, na przykład rezygnacja z powodu zbyt niskiego stypendium stażowego, zmiany miejsca zamieszkania, jak i po stronie pracodawcy, na przykład zmiana sytuacji gospodarczej uniemożliwiająca zatrudnienie lub niezadowolenie z realizacji programu stażu. Na wykresie 7 widać, że w latach 2010 i 2011 najczęściej zawierane umowy na odbywanie stażu obejmowały okres sześciu miesięcy i nie ma podstaw do stwierdzenia, aby długość odbytego stażu szczególnie warunkowała zatrudnienie po jego odbyciu. Korzyścią dla pracodawcy z posiadania stażystów jest

Wykres 6. Efektywność stażów pracy (%)

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Wykres 7. Długość stażu w latach 2007–2011

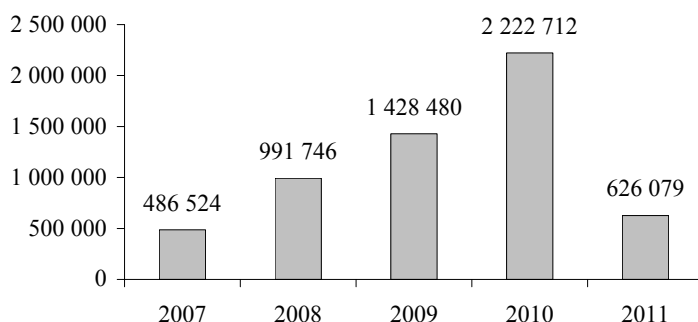
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

nieponoszenie właściwie żadnych kosztów własnych z tego tytułu, a jednocześnie może on przygotować sobie potencjalnego pracownika.

4. Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej

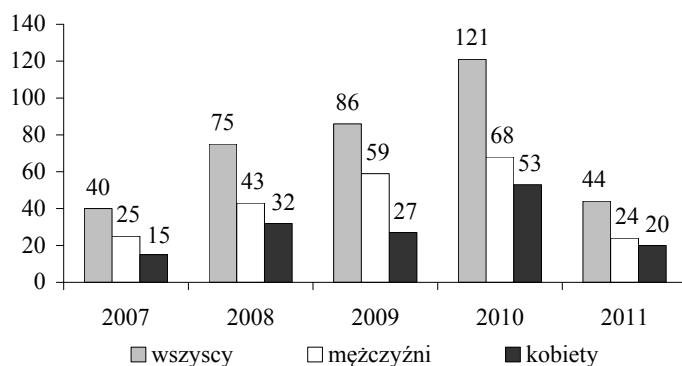
Najczęściej wykorzystywanym narzędziem, które kreuje aktywność przedsiębiorców, są dotacje. Osoba bezrobotna zarejestrowana w urzędzie pracy, która chce założyć własną firmę, może wystąpić o jednorazowe przyznanie środków na

rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wysokość dotacji nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia. W roku 2011 było to 17 tys. zł. W tym roku na ten cel przeznaczono 626 079 zł (wykres 8) i udzielono 44 dotacje, co pokazano na wykresie 9.

Wykres 8. Środki na rozpoczęcie działalności (zł)

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Wykres 9. Liczba osób, które otrzymały dotację

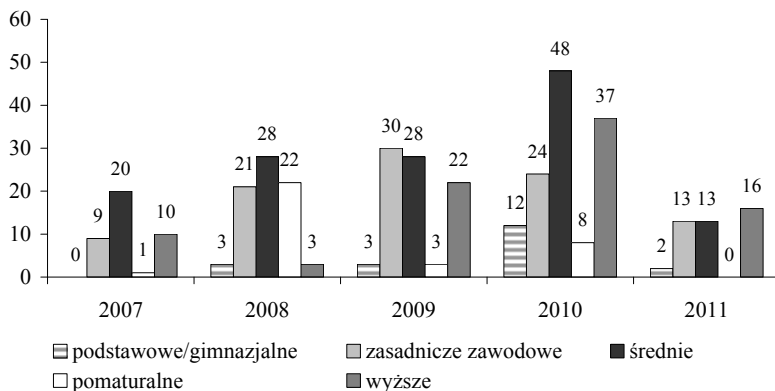
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Oprócz staży i refundacji kosztów utworzenia lub doposażenia stanowisk pracy dotacje na rozpoczęcia działalności gospodarczej cieszą się największym zainteresowaniem wśród osób wnioskujących do Urzędu Pracy o wsparcie. Znaczny spadek wielkości funduszu na tę formę w 2011 roku, co przedstawiono

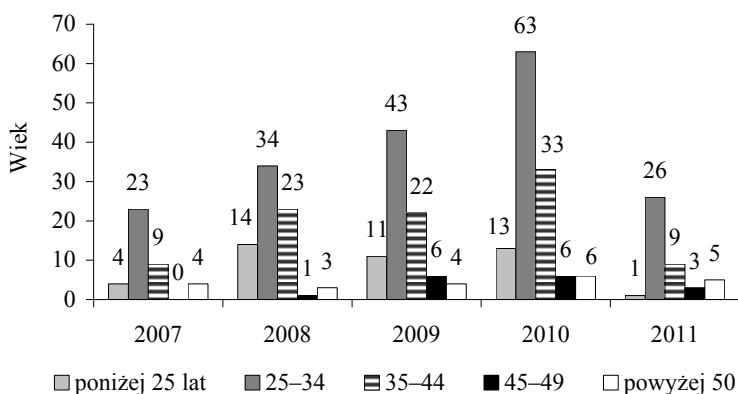
na wykresie 8, wynikał z ograniczenia środków przekazanych do dyspozycji samorządowi powiatowemu.

Z wykresu 10, przedstawiającego liczbę osób, które otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w stosunku do poziomu ich wykształcenia, wynika, że w 2011 roku przeważała grupa z wykształceniem wyższym, zupełnie inaczej niż to było w poprzednich latach. O tę formę wsparcia najrzadziej ubiegali się osoby z najniższym wykształceniem, czyli podstawowym lub gimnazjalnym.

Wykres 10. Liczba osób, które otrzymały dotację według poziomu wykształcenia

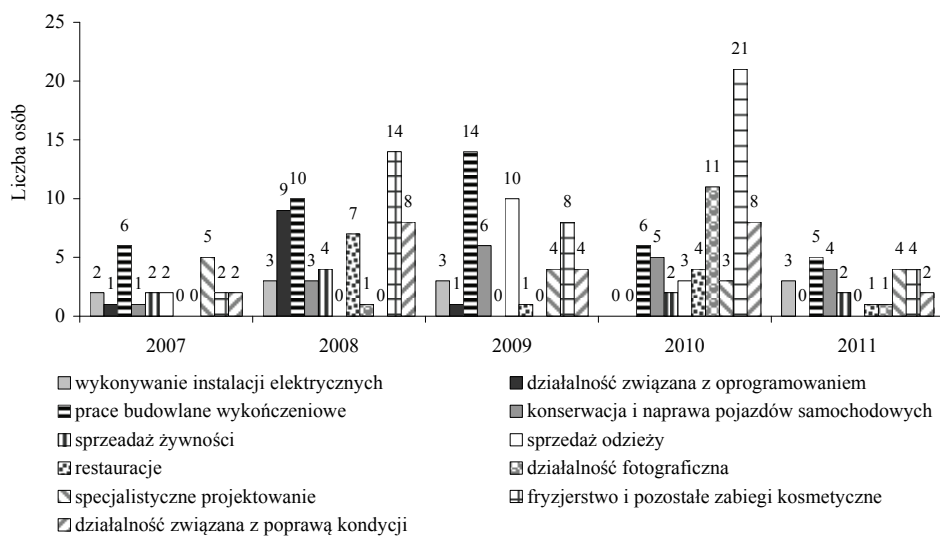
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Wykres 11. Liczba osób w 5 kategoriach wiekowych, które otrzymały dotację

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

W omawianych latach 2007–2011 z dotacji najczęściej korzystały osoby w wieku 25–34 lata, co zobrazowano na wykresie 11. Na drugim miejscu uplasowały się osoby bezrobotne w wieku 35–44 lata. Tendencja ta od kilku lat jest stała. Dwie wymienione kategorie wiekowe były najbardziej aktywne na rynku pracy, co może być związane głównie z ich mobilnością oraz dotychczasowym doświadczeniem zawodowym.

Wykres 12. Profil działalności gospodarczej, na który przyznano środki w latach 2007–2011

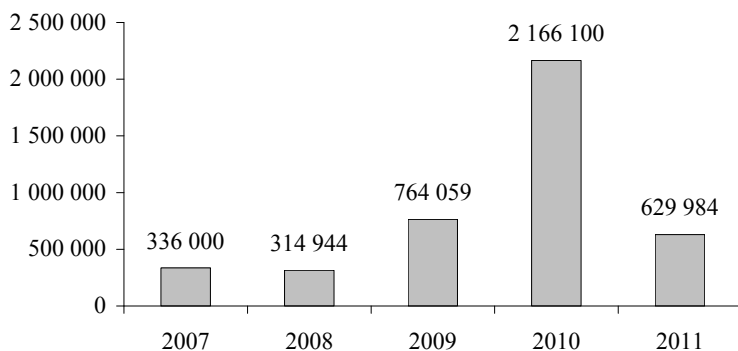
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Profil działalności (wykres 12), jaką zamierzają podjąć wnioskujące osoby bezrobotne, jest zróżnicowany, choć z przewagą sfery drobnych usług i handlu.

5. Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy

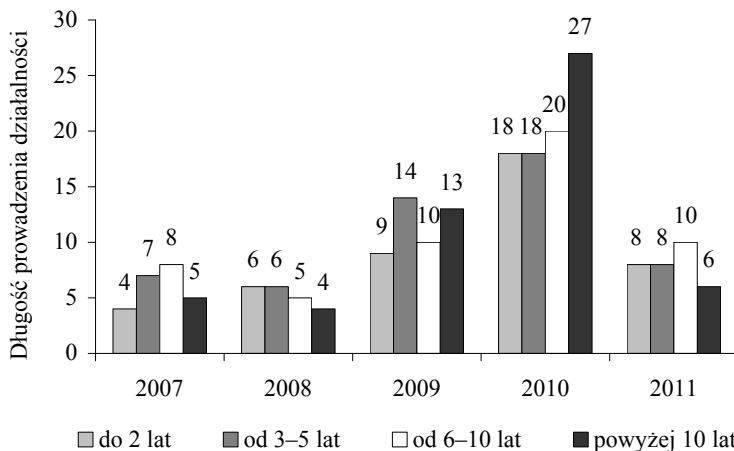
Refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego może otrzymać pracodawca, który zatrudnia przez 24 miesiące w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego do pracy bezrobotnego. Wysokość

refundacji określa umowa zawarta pomiędzy pracodawcą a starostą kołobrzeskim. Refundacja nie może jednak przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia. W roku 2011 było to 18 500 zł. W latach 2007–2011 Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu miał do dyspozycji 4 211 087 zł (wykres 13).

Wykres 13. Środki na refundację kosztów wyposażenia (zł)

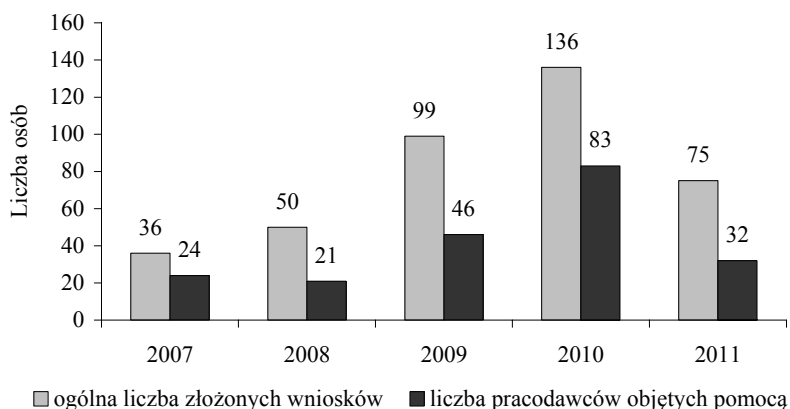
Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Wykres 14. Refundacja wyposażenia stanowiska pracy względem długości funkcjonowania na rynku podmiotu aplikującego

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Refundacja doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych jest oprócz staży najpopularniejszą formą wsparcia, o jaką wnioskują przedsiębiorcy z terenu powiatu kołobrzesckiego. Dane dotyczące lat 2010 i 2011, przedstawione na wykresie 14, świadczą o tym, że o tę formę wsparcia ubiegają się głównie podmioty, które już od jakiegoś czasu funkcjonują na rynku. Mniejsza liczba ubiegających się o refundację funkcjonuje na rynku pracy do dwóch lat, co może być związane z faktem, że otrzymanie refundacji wymaga utrzymania stanowiska pracy co najmniej 24 kolejne miesiące, a to w przypadku zmian rzeczywistości gospodarczej może nie być łatwe. Duże znaczenie może też mieć duże prawdopodobieństwo, że przedsiębiorcy działający dłużej na rynku niż dwa lata przypuszczalnie nie będą mieli kłopotów z utrzymaniem się na nim przez następne.

Wykres 15. Liczba przedsiębiorców, którzy otrzymali refundację

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Na wykresie 15 przedstawiono stosunek liczby składanych wniosków do liczby wniosków załatwionych pozytywnie. Wynika z niego, że proces weryfikacji przeprowadzany jest tak, aby wsparcie od samorządu powiatowego otrzymywały podmioty, których wnioski uzyskały największą liczbę punktów w poszczególnych kryteriach w trakcie procesu selekcji.

6. Programy finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Dla wspierania przedsiębiorców bardzo ważne są programy finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu realizował w 2011 roku projekt systemowy w ramach priorytetu VI – Rynek otwarty dla wszystkich, działania 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspierania aktywności zawodowej w regionie, poddziałania 6.1.3 – Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt systemowy „Wygr@jmy przyszłość” realizowano w okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku. Wzięło w nim udział 129 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kołobrzegu, a głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy zgodnie z art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Celem projektu była aktywizacja zawodowa bezrobotnych, prowadząca do podwyższenia ich statusu ekonomicznego i społecznego. Projekt skierowano do bezrobotnych osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej, jak proporcja osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w danym powiatowym urzędzie pracy w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (wg stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie). W roku 2011 na realizację zadań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w projekcie „Wygr@jmy przyszłość” przeznaczono 1 078 200,00 zł¹.

7. Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe

Kolejne pole, na którym jednostka samorządu terytorialnego, jaką jest powiat, wspiera przedsiębiorców, to pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Pośrednictwo pracy polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i innym osobom poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników. Do szczególnych form pośrednictwa pracy należą giełdy i targi pracy. Giełdy pracy są organizowane w sytuacji, gdy potrzebne jest bezpośrednie spotkanie pracodawcy lub kilku pracodawców z większą grupą osób poszukujących pracy w jednym lub kilku zawodach. Taka

---

¹ Na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

forma pośrednictwa pracy umożliwia bezpośrednie rozmowy między pracodawcami i potencjalnymi pracownikami, co może skutkować szybkim wypełnieniem wolnych miejsc pracy przez odpowiednich kandydatów. W roku 2011 Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu zorganizował 6 giełd pracy.

Oferty pracy. W roku 2011 do Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu wpłynęło 1490 ofert pracy, a w 2010 roku – 1991 ofert. Dotyczyły one przede wszystkim zatrudnienia w sektorze prywatnym. Najwięcej ofert pracy wpłynęło w czerwcu 2011 roku – 203 oferty. Najwięcej wolnych miejsc pracy było dla przetwórców ryb, kucharzy, kelnerów-barmanów, sprzedawców, fizjoterapeutów, pomocy kuchennej, pracowników biurowych, pracowników budowlanych.

Podjęcie pracy. W roku 2011 w powiecie kołobrzesckim pracę podjęło 2430 osób (w 2010 r. – 2387 osób), w tym:

- pracę niesubsydiowaną 2275 osób,
- pracę subsydiowaną 155 osób.

Najwięcej bezrobotnych otrzymało zatrudnienie w maju – 338 osób².

Europejskie Służby Zatrudnienia. *European Employment Service* (EURES) to programem międzynarodowego pośrednictwa pracy. Ma na celu umożliwienie poszukiwania pracy poza terenem własnego kraju, ułatwienie swobodnego przepływu informacji o miejscach pracy w Europie. Sieć EURES obejmuje państwa należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), w którego skład wchodzi państwa Unii Europejskiej oraz Norwegia, Islandia i Szwajcaria. Z programem współpracują publiczne służby zatrudnienia, związki zawodowe, organizacje pracodawców z poszczególnych państw. Usługi EURES są przeznaczone zarówno dla pracodawców, jak i osób poszukujących pracy. Obejmują one pośrednictwo, doradztwo i rekrutację.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kołobrzegu można uzyskać informacje o ofertach pracy za granicą, warunkach życia w danym kraju. Pomoc polega na skontaktowaniu się z instytucjami, które wydają dokumenty niezbędne do wyjazdu. W ramach tego programu w 2011 roku wpłynęły oferty praktycznie ze wszystkich krajów Unii Europejskiej. Można zauważyć, że zmniejsza się liczba ofert z Wielkiej Brytanii, Irlandii oraz krajów skandynawskich, natomiast coraz więcej miejsc pracy oferują Niemcy w związku z otwarciem rynku pracy dla pracowników z Polski.

---

² Na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Poradnictwo zawodowe to proces, w którym doradca zawodowy pomaga w wyborze lub zmianie zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia zawodowego z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych i sytuacji życiowej klienta, a także potrzeby rynku pracy. W roku 2011 liczba świadczonych usług dla osób bezrobotnych w ramach porad indywidualnych wyniosła 3311. Przeprowadzono 1570 rozmów wstępnych. Z indywidualnych porad zawodowych najczęściej korzystały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, policealnym, średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym. Biorąc pod uwagę okres pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych, można stwierdzić, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby pozostające bez pracy do sześciu miesięcy oraz od sześciu do dwunastu miesięcy³. **Indywidualnymi planami działania** doradcy zawodowi objęli w 2011 roku 1099 osób bezrobotnych.

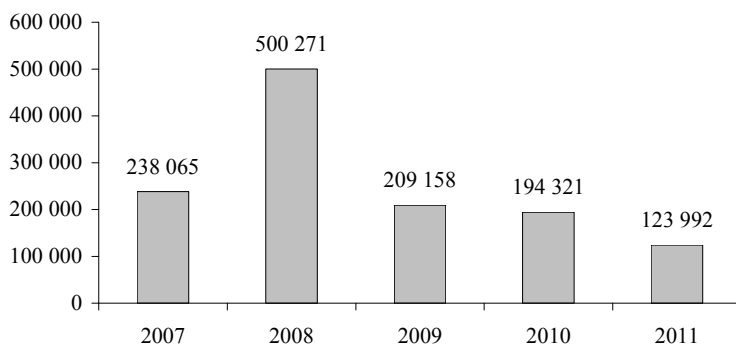
Opisując aktywne działania Urzędu Pracy w Kołobrzegu na rzecz przedsiębiorców, nie sposób nie wspomnieć o **porozumieniach zawieranych między jednostkami samorządowymi**. W roku 2011 kontynuowano realizację porozumienia dotyczącego projektu systemowego w ramach priorytetu VII Program Operacyjny Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą *Jesteśmy aktywni*. Liderem projektu jest powiat kołobrzescki, a partnerami – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej ze wszystkich gmin powiatu kołobrzesckiego. Ogólnym celem projektu jest dostęp osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do aktywnych form integracji społecznej, a także poprawa skuteczności funkcjonowania ośrodków pomocy społecznej powiatu kołobrzesckiego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowego Urzędu Pracy.

Kolejnym narzędziem, którym dysponuje powiat, jest wsparcie przedsiębiorców wynikające z Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych z 1997 roku, czyli tak zwany PFRON. W roku 2011 jednostka w Kołobrzegu uzyskała z tego tytułu z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwotę 124 346,00 zł, a na realizację zadania wydatkowała 123 991,51 zł. W latach 2007–2011 było to 1 265 807,00 zł, co przedstawiono na wykresie 16.

Zgodnie z art. 12a Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych z 1997 roku osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy, niepozostająca

---

³ Opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Wykres 16. Kwoty otrzymane przez Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu z PFRON (zł)

Źródło: opracowane na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

w zatrudnieniu, może jednorazowo otrzymać środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na podjęcie po raz pierwszy działalności, wniesienie po raz pierwszy wkładu do spółdzielni socjalnej, ponowne podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej lub ponowne wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Wysokość środków jest określona w umowie zawartej ze starostą, lecz nie więcej niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli nie otrzymała bezzwrotnych środków publicznych na ten cel.

Środki przyznane w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podzielono na kilka zadań:

- a) na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; w 2011 roku przyznawano 31 tys. zł i taką kwotę przyznał Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu dwóm osobom;
- b) na finansowanie kosztów stażu, badań lekarskich lub psychologicznych; zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca odbywania stażu to 23 996,00 zł, z czego w 2011 roku 23 995,39 zł kosztowały cztery umowy dla pięciu osób, w tym cztery osoby korzystały ze stażu, jedna osoba tylko z badań lekarskich;
- c) na szkolenia zawodowe osób niepełnosprawnych przyznano i wykorzystano 1100,00 zł, z których skorzystała jedna osoba;
- d) na zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej przyznano 59 500,00 zł, a wydano 59 146,12 zł dla dwóch osób⁴.

⁴ Na podstawie danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Nie sposób nie wspomnieć o instrumentach wydatkowych, którymi dysponuje powiatowy urząd pracy. Zgodnie z art. 13 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych osoba niepełnosprawna prowadząca działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne może otrzymać ze środków PFRON dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności. W roku 2011 Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu zyskał na ten cel z PFRON 8750,00 zł i wykorzystał je w całości. Dofinansowanie do spłaty kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności uzyskała jedna osoba.

Zakończenie

Biorąc pod uwagę przedstawione dane i zainteresowanie poszczególnymi formami wsparcia przedsiębiorców na rynku pracy, można stwierdzić, że w powiecie kołobrzeskim należy położyć nacisk na przyznawanie dotacji na rozpoczęcie przez osoby bezrobotne działalności gospodarczej i dużo środków przeznaczyć na staże oraz refundacje kosztów wyposażania lub doposażenia stanowiska pracy. W stażach należy zwrócić uwagę na pracodawców i ich możliwości zatrudnienia osoby bezrobotnej po odbytych stażach – efektywność zatrudnienia po stażu, a także skupić się na rozpatrywaniu wniosków o przyznanie stażu głównie podmiotom deklarującym zatrudnienie po jego odbyciu, a następnie weryfikować pracodawców pod względem wywiązywania się z tego obowiązku.

Reasumując rozważania, wśród pracodawców z powiatu kołobrzeskiego można zaobserwować duże zainteresowanie aktywnym wsparciem finansowym, o czym świadczy liczba składanych wniosków, zwłaszcza organizację stażów oraz dotyczących refundacji stanowisk pracy. Biorąc pod uwagę ograniczenia środków przyznawanych z Funduszu Pracy na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, można zauważyć, że mają one bezpośredni wpływ na aktywność przedsiębiorców i osób bezrobotnych. Dane z 2010 roku jednoznacznie wskazują na ogromne zapotrzebowanie i chłonność kołobrzeskiego rynku – wydatkowano ponad 8 mln zł. Jest to bardzo istotne, zważywszy, że powiat kołobrzeski charakteryzuje się niską stopą bezrobocia w porównaniu z ościennymi powiatami i całym województwem zachodniopomorskim. Proces przyznawania powiatom środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia

i aktywizacji zawodowej często, niestety, nie gwarantuje skutecznego i płynnego oddziaływania samorządu powiatowego na lokalny rynek pracy. Mając na uwadze sezonowość zatrudnienia w powiecie kołobrzeskim, właściwszym rozwiązaniem byłoby rozważenie przyznawania środków z Funduszu Pracy i rozliczanie się z nich w okresie dwóch lat, a nie jak dotychczas corocznie.

Literatura

Materiały i opracowania własne Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Statystyki z lat 2007–2011 Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu.

Ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, DzU 2004, nr 99, poz. 1001, z późn. zm.

Ustawa z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, DzU 1997, nr 123, poz. 776, z późn. zm.

COUNTY AS A CREATOR OF A BUSINESS ACTIVITY IN THE DISTRICT

Summary

Local government unit, which is the district, offers a range of tools that directly or indirectly are able to create business activity and influence the development of the whole entrepreneurship in the region. District Self-Government, through the Labour Offices, can significantly determine the intensification of entrepreneurship in their fields through the support of entities already operating, or those who just want to start a business. Labour market instruments referred to the Law of 20 April 2004 on employment promotion and labour market instruments, can successfully be used both in relation to large, medium and micro enterprises. The grants to start a business, retrofitting for entities already operating, training, internships and intervention works are just some of the instruments the implementation of which can actively support the local community. Based on the example the District Kolobrzesci and analysis of data from the District Employment Office in Kolobrzeg, provides information about what support are addressed to entrepreneurs from the District Kolobrzesci, and presented statistics indicate the use of funds in 2007–2011 and their direction. At the end of the work is included to answer the question which of the described forms of assistance to entrepreneurs should be implemented by the District and District Labour Office in Kolobrzeg for the following years because of their efficiency and the interest of the beneficiaries.